

26.05.2015

Retningslinjer for turer i skolens regi i Kristiansandsskolen

Innledning

Retningslinjene omhandler turer i skolens regi. Det vil si turer som inngår som en del av skolens læreplan. Turer i skolens regi er en verdifull del av opplæringen både faglig og sosialt. En tur i skolens regi bør bidra til å forsterke læringsutbyttet for elevene og gi elevene impulser utover det man kan få på skolen.

Det er derfor viktig at alle får muligheten til å delta, uavhengig av de foresattes økonomiske stilling. Det er stort læringspotensiale for elevene både i å planlegge, gjennomføre og følge opp en tur. Skolen bør derfor sørge for et opplegg som utnytter dette læringspotensialet. Foresatte kan være viktige støttespillere i dette arbeidet, men det er skolen som har ansvaret for en god læringsprosess og faglig innhold.

Formål

Formålet med retningslinjene er å sikre en korrekt og felles forståelse av det regelverket som gjelder for turer i skolens regi. I tillegg til dette ønsker vi å trekke opp noen felles rammer for Kristiansand kommune.

Retningslinjer

1. Turer i skolens regi

Turer i skolens regi skal være en del av skolens fagplaner, og er således en del av elevenes opplæringstilbud. Turer i skolens regi skal komme alle elever til gode. Turer i skolens regi er eksempelvis, leirskole, turer nedfelt i Kunnskapsløftet, Erasmus+ og turer på 7 og 10.trinn.

Skolens styre gis myndighet til å lage lokale retningslinjer innenfor de rammene kommunale retningslinjene gir.

2. Gjeldende lov og avtaleverk:

a) Gratisprinsippet.

Ved alle skoleturer gjelder reglene om elevenes rett til gratis skolegang i Opplæringslovens § 2-15:

§ 2-15. Rett til gratis offentlig grunnskoleopplæring

Elevane har rett til gratis offentlig grunnskoleopplæring. Kommunen kan ikkje krevje at elevane eller foreldra dekkjer utgifter i samband med

grunnskoleopplæringa, til dømes utgifter til undervisningsmateriell, transport i skoletida, leirskoleopphald, ekskursjonar eller andre turar som er ein del av grunnskoleopplæringa.

Merknad: Skolen kan motta gaver til formålet, men;

- Gavene må være reelt frivillige
- Gaver kan ikke følges av krav om motytelse, f.eks. reklame
- Gaver må komme hele klassen/trinnet til gode

Følgende tolkingsuttalelse fra Utdanningsdirektoratet legges til grunn for skolens praktisering:

Når det gjelder utgifter til kost, er dette noe som normalt ikke dekkes ved opplæring gitt på skolen. Derfor må elever regne med å dekke utgifter til egen mat på skoleturer også. Utgiftene må imidlertid være på nivå med hva mat og drikke normalt ville koste for en elev.

Opplæringsloven hindrer ikke at andre enn skoleeier finansierer skoleturer, så lenge retten til gratis opplæring ikke brytes. Elever og foreldre kan gå sammen om å finansiere turer ved f.eks. frivillige gaver, dugnader og loddsalg. Dersom elevene eller foreldrene gir penger bør dette skjje anonymt.

Skolene kan også ta imot pengegaver, tilskudd til klassekasser, utstyr e.l. fra andre enn foreldre. De som gir gaver eller tilskudd kan ikke stille krav om motytelser, for eksempel i form av reklame for næringslivet. Det er også en klar forutsetning at pengene ikke er øremerket en elev, men skal komme hele elevgruppen til gode, og at ingen presses til å gi eller bidra.

I tillegg gjelder følgende:

Skolen kan ikke ta imot egenandel fra elevene eller foresatte, herunder ikke ta imot forskuddsbetaling av varer for salg. Dette er det skolens ansvar å sikre. Dette innebærer at det må være tett dialog mellom skolen og eventuelle turkomiteer som bidrar med gaver til turer i skolens regi.

Midler som gis til skolen skal gå til en felles kasse uten at det kan spores tilbake hvem som har bidratt og med hvor mye. Elevene bør gjøre jobben med støtte fra de foresatte. Det er lite læring for elevene hvis de ikke selv deltar i arbeidet med å jobbe inn midler.

Skolen skal dekke reiseutgifter for sine ansatte på turer i skolens regi. Reiseutgifter til lærer kan dekkes ved gaver, såfremt pengene som gis i gave til skolen er samlet inn i tråd med gratisprinsippet. Skal deler av pengegaven gå til læreres reiseutgifter, kreves samtykke fra giver. Lønn til ansatte skal ikke dekkes via gaver.

b) Forsikring

Opplæringsloven § 13-3b *Plikt for kommunen og fylkeskommunen til å sørge for ulykkesforsikring.*

Kommunen og fylkeskommunen pliktar å sørge for ulykkesforsikring for elevene. Se Forskrift til Opplæringsloven kap.8 Ulykkesforsikring for elever.

Les mer: <https://www.waco.no/ajour/index.aspx?nodeid=5035>

Elevene er ikke forsikret for tap eller skade på eiendeler.

c) **Taushetsplikt**

Også foresatte har taushetsplikt i forbindelse med turer i skolens regi, jf. Forvaltningslovens §§13 – 13e. Foresatte som er med på tur skal skriftlig bekrefte at de er gjort kjent med at taushetsplikten gjelder både på turen og etter at turen er avsluttet.

d) Gjeldende avtaleverk for ansatte som reiser med elever(SGS1010), gjelder på alle turer i skolens regi.

3. **Risiko- og sårbarhetsanalyse**

Skolen skal før avreise ha gjennomført en risiko- og sårbarhetsanalyse av turen. Bemanning må planlegges i forhold til turens omfang og innhold. Nødvendige sikkerhetsmessige tiltak må iverksettes før man drar på tur med elever. Dette innebærer også å klargjøre foresattes ansvar og funksjon på turen.

4. **Lærerens rolle på turer i skolens regi.**

En representant for skolen skal alltid være med som ansvarlig for turen.

5. **Foresattes rolle på turer i skolens regi.**

Det skal i forkant av turer i skolens regi alltid presiseres hva som er foresattes rolle og ansvar på turen. Dette kan variere etter type tur og graden av voksendeltagelse. Orientering om foresattes taushetsplikt skal alltid gis i forkant av turprosjektet.

6. **Ordensreglement**

Skolens ordensreglement gjelder på turer i skolens regi.

7. **Alternativt tilbud**

Skolen plikter å ha et alternativt tilbud til elever som ikke kan delta på turen.

8. **Varighet**

En tur i skolens regi bør normalt ikke ha varighet ut over 3 dager og 2 overnattinger. Vurderer man tur av lengre varighet stilles det særlige krav til utbytte i forhold til kostnad.

9. **Iverksettelse**

Retningslinjene gjelder fra høsten 2015. Beslutninger angående turer som allerede er tatt etter gamle lokale retningslinjer kan gjennomføres, selv om de strider mot retningslinjene her. Øvrige beslutninger som tas etter 1. juni 2015 hva angår disse turer, skal ikke stride mot retningslinjene.